

2. Про критичну інфраструктуру: Закон України від 16 листопада 2021 року № 1882-IX. Редакція від 05.12.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text> (дата звернення: 04.11.2023).

3. Яременко О. І., Страхніцький Я. О. Теоретико-методичні основи забезпечення системи захисту критичної інфраструктури держави. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2022. № 1. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2610> (дата звернення: 04.11.2023). DOI: 10.32702/2307-2156-2022.1.38

УДК 351:346

Володимир СЕЛЕВКО

кандидат філософських наук, завідувачий відділом аспірантури та докторантури

Національного аерокосмічного університету

ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

e-mail: v.selevko@khai.edu, ORCID: 0000-0002-9543-4981

Ірина ТУР

здобувач вищої освіти третього освітньо-наукового рівня (доктор філософії з Права)

Національного аерокосмічного університету

ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

e-mail: i.tur@khai.edu, ORCID: 0000-0003-1630-7878

ЩОДО ПИТАННЯ НЕ ЗАПРОВАДЖЕННЯ МОРАТОРІЮ НА ПРОЦЕДУРУ БАНКРУТСТВА ДЛЯ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІД ЧАС ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Анотація: у доповіді розглянуті питання об'єктивних обставин не запровадження мораторію на банкрутство об'єктів критичної інфраструктури під час військового стану, що було обумовлено загрозою для економічних процесів в умовах ринкової економіки.

Ключові слова: об'єкти критичної інфраструктури, військовий стан, мораторій, банкрутство, зловживання становищем, ринкова економіка.

ON THE ISSUE OF NOT INTRODUCING A MORATORIUM ON THE BANKRUPTCY PROCEDURE FOR CRITICAL INFRASTRUCTURE OBJECTS DURING MARTIAL LAW

Abstract: the report examines the objective circumstances of not introducing a moratorium on the bankruptcy of critical infrastructure objects during martial law, which was caused by a threat to economic processes in the market economy.

Keywords: critical infrastructure facilities, martial law, moratorium, bankruptcy, abuse of position, market economy.

Для стабільного і безпечного існування сучасне суспільство та його члени мають надійно отримувати цілу низку самих різноманітних продуктів і послуг, мати доступ до ряду важливих ресурсів тощо. Для цього створюються і використовуються певні об'єкти, мережі та системи, фізичні або віртуальні.

Відповідно до Закону України «Про критичну інфраструктуру» до об'єктів критичної інфраструктури відносяться системи, їх частини та їх сукупність, які є важливими для економіки, національної безпеки та оборони, порушення функціонування яких може завдати шкоди життєво важливим національним інтересам. Після початку повномасштабної військової агресії РФ проти України та введення воєнного стану на всій території нашої держави, переважна більшість підприємств та сфер послуг, зупинили свою роботу. Незважаючи на намагання законодавця внести зміни до ст. 8 Закону України "Про критичну інфраструктуру" (щодо врегулювання спорів, предметом яких є право власності держави на об'єкти критичної інфраструктури, що перебувають у державній власності) під час воєнного стану. Законопроектом передбачалось запровадження мораторію на банкрутство об'єктів критичної інфраструктури, які перебувають у державній власності до завершення воєнного стану та протягом два років після його скасування. Тим не менш зміни у відповідний Закон не було внесено.

Кодекс України з процедур банкрутства також не зазнав суттєвих до відповідної проблем змін. Виходячи з того, що зруйновані логістичні ланцюжки, втрачені через окупацію або знищені виробничі активи, негативно вплинуло на можливість виконувати зобов'язання. В таких умовах на думку експертів саме банкрутство залишається потужним інструментом для відновлення платоспроможності або законного виходу з господарської діяльності для боржника та надає можливість кредиторам забезпечити повернення боргів.

Це, на думку експертів змушує учасників української економіки домовлятися між кредиторами і боржниками з розумінням ставляться до збереження бізнесу кожного з них. Кредитори, в т.ч. банки, за можливості, будуть намагатися врегулювати відносини з позичальниками шляхом реструктуризації кредитів, надання кредитних канікул та утримання від агресивних дій по примусовому стягненню заборгованості. Значно виріс попит на послуги з супроводу процедур реструктуризації. З такими запитами звертаються як кредитори, так і боржники.

Натомість законодавець своєю чергою запровадив мораторій на нарахування штрафних санкцій щодо прострочених кредитних зобов'язаннях, що має додатково підтримати бізнес на час дії воєнного стану.

Таким чином, не запровадження мораторію на банкрутства об'єктів критичної інфраструктури пояснюється виникнення більшої шкоди для економіки, коли б недобросовісні боржники використали б його для процедурних зловживань. А це викликало б масове невиконання зобов'язань у всіх секторах економіки. Тому у висновку законодавець сподіваючись на

можливості ринкової економіки до саморегулювання та до самовідновлення не реалізував наміри про обмеження прав кредиторів на стягнення боргових зобов'язань.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про критичну інфраструктуру» № 1882-IX ВР. Редакція від 05.12.2022 URL<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1882-20#Text>
2. Зелена книга з питань захисту критичної інфраструктури в Україні. – Київ, 2015. - 305 С.
3. Проект Закону про внесення зміни до статті 8 Закону України "Про критичну інфраструктуру" (щодо врегулювання спорів, предметом яких є право власності держави на об'єкти критичної інфраструктури, що перебувають у державній власності) № 3369-IX від 05.09.2023<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/41078>